

SAMENVATTING RICHTLIJN LIJKSCHOUW

+

Leeswijzer bij de richtlijn Lijkschouw

Als een persoon is overleden, moet een arts langskomen om een “schouw” te verrichten. Deze schouw bestaat uit een combinatie van het dossier lezen, vragen stellen en het lichaam onderzoeken. Anders dan vaak wordt gedacht komt de arts niet om de dood vast te stellen – dat kan iedereen. De aanwezigheid van de arts is er om vast te stellen of er sprake was van een natuurlijke dood.

"Natuurlijk overlijden" betekent dat iemand overleden is als gevolg van een natuurlijke oorzaak, zoals ouderdom of een ziekte, zonder enige menselijke tussenkomst of onnatuurlijke omstandigheden. Het wordt meestal vastgesteld als er geen tekenen zijn van een misdrijf, zelfmoord of een ongeval.

Zijn er aanwijzingen dat dat anders is ? Dan is er mogelijk sprake van een onnatuurlijke dood. De behandelend arts mag dan niet schouwen, maar moet de gemeentelijk lijkschouwer (een forensisch arts) inschakelen die het laatste woord heeft over de (on) natuurlijkheid van het overlijden. Besluit de forensisch arts ook tot een onnatuurlijke dood, dan licht die de Officier van Justitie in, die beslist of er een verder onderzoek moet komen. Ook in het geval van dwang of onvrijwillige opname dient standaard een forensisch arts geraadpleegd te worden. Het onderliggend argument is extra zorgvuldigheid in omgaan met mensen die niet vrijwillig voor deze zorg gekozen hebben.

In de praktijk van detentie-instellingen (gevangenis, huis van bewaring, TBS, politiebureau) is er per definitie sprake van een onnatuurlijk overlijden. Hierbij moet altijd de forensisch arts worden geraadpleegd.

In de praktijk van zorginstellingen betekent dat, dat personen opgenomen met een crisis- of zorgmachtiging bij overlijden primair worden gezien als niet-natuurlijk. Hierbij wordt ook de forensisch arts geraadpleegd.

Overlijden in een justitie-instelling (PI, Tbs-kliniek of Justitiële Jeugdinrichting) is per definitie een onnatuurlijk overlijden. De medTzorg-arts schouwt niet, maar schakelt de dienstdoende forensisch arts in.

Bij overlijden van een minderjarige legt de medTzorg-arts zo snel mogelijk een visite af (24 uur per dag) en schouwt het lichaam.

In onderling overleg wordt besloten of de medTzorg-arts de schouw afrondt of dat de forensisch arts dit overneemt en zo nodig een NODOK (nader onderzoek doodsoorzaak bij kinderen)-procedure opstart.

- Onverwacht overlijden
- Verdenking op onnatuurlijk overlijden (geweld, ongeval, letsel, omstandigheden)
- Weersomstandigheden (hittegolf etc.) die een snelle schouw wenselijk maken

Versie: 3.0
Status: Definitief
Classificatie: Openbaar